

Vakavalla asialla, leikitellen

9.11.2011

Laura Gustafsson:
Huorasatu

295 s., Into
2011

([linkki](#)) **Laura Gustafssonin** *Huorasatu* kuvaa erityisesti naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. Painavasta aiheesta huolimatta teksti on kepeää: kirjoittaja sekoittaa arkipäivän realismia, kreikkalaista mytologiaa ja fantasiaa hilpeäksi kokonaisuudeksi. Silti teos on vahvasti poleeminen; se haastaa ja vaatii ajattelemaan.

Vuonna 1983 syntynyt Laura Gustafsson julkaisi viime vuonna (2010) näytelmän *Huorasatu*, joka oli hänen kandidaatintutkintonsa lopputyö Teatterikorkeakoulussa. Romaani *Huorasatu* ei kuitenkaan ole sama teksti romaanimuotoon muokattuna, vaikka nimi onkin sama.

Hyvän elämän tavoittelua

Huorasadussa on polveileva pääjuoni, minkä lisäksi se sisältää monia toisiinsa limittyviä osakertomuksia. Päähenkilöistä Milla ja Kalla ovat ihmisiä, Afrodite taas on jumalatar. Lisäksi esiintyy monenlaisia suurempia ja pienempiä jumaluuksia, ihmisiä, jopa kirjailijatar itse. Keskeisiä tapahtumapaikkoja ovat Olympos, Helsinki, Manala ja muutama vähän vielä määrittelemättömämpi paikka.

Keskeinen henkilö on Milla, joka päättää katkolla olevan opintotuen ja huonosti sujuvien opintojen sijaan etsiä työtä. Tarjolla on siivousta ja kalanperkuuta. Ja myös firma, joka mainostaa jopa kahdensadan euron tuntiansioita.

Millan naapurina asuu Kalla, joka on tarjoilija. Kerran Kallan mukaan lähtee ravintolasta mies, joka raiskaa hänet. Kun Kalla tapaa miehen myöhemmin, tämä vakuuttaa olevansa oikeasti hyvä tyyppi ja pyytää saada toisen tilaisuuden todistaakseen sen. Kalla uskoo (tai ainakin haluaa uskoa), ja mies raiskaa Kallan uudelleen. Kalla tappaa miehen, mutta kosminen oikeus rankaisee häntä: mies kootaan kokoon, herätetään jotenkuten henkiin ja vihitään Kallan aviomieheksi.

Kun Kalla saa potkut ravintolasta, hänkin siirtyy naapurinsa Millan suosituksesta seksialalle. Naiset ovat pornonimiltään Karmilla ja Mirkalla. Kallasta seksityö on nöyryyttävää, joten hän etsii muuta työtä ja päätyy siivoojaksi. Ikäväkseen hän huomaa, että alan vaihto ei lisää arvostusta.

Myös rakkauden jumalattarella on huolia. Aviomies on hirvitys ja rakastajat epäluotettavia. Toiset jumalattaretkaan eivät ole aina oikein yhteistyöhaluisia. Kuollutta rakastajaansa etsiessään Afrodite erehtyy; hän lukee määränpään nimestä vain alun ja päätyy Helsinkiin. Siellä hän tapaa Kallan ja Millan.

Paremmen maailman puolesta

Huorasatu on eräänlainen pamfletti, joka haastaa ja vaatii ajattelemaan. Se sopii oikein hyvin esimerkiksi sille, joka on joskus miettinyt vaikka maskuliinisten ja feminiinisten ominaisuuksien arvostusta. Miksi ”poikamaisuus” tytön ominaisuutena on enemmän vanhempiensa ylpeilyn aihe kuin ”tyttömäisyys” pojalla?

Miksi on mahtavaa olla ainoa nainen miesporukassa ja tehdä miesten juttuja, kun on tosi nössöä olla

ainoa mies naisten porukassa (paitsi jos on sulttaani) ja tehdä naisten juttuja? Miksi naisen on hienoa olla ”hyvä jätkä”, vaikka heteromies ei mitenkään voisi olla ”yksi tytöistä”?

Gustafsson kirjoittaa sujuvaa ja vauhdikasta tekstiä, joka sisältää paljon nokkelaa sanailua ja intertekstuaalista leikittelyä.

Teos on ilman muuta vahvasti osoitteleva, poleeminen ja tendenssimäinen. Lähes kaikki kirjan miehet ovat törkimyksiä, joita määrittää vahvasti seksuaalisuus, väkivalta ja halu hallita. Seksi, jota kirjassa on kohtalaisen paljon, voi olla molempien osapuolten kannalta miellyttävä ja nautinnollinen akti, mutta usein kysymyksessä on raiskaus tai maksettu miehen tyydyttäminen.

Myös useimmat kirjan naisista ovat korostetun stereotyyppisiä. Naiset sipsuttelevat ja kirkuvat ihastuksesta; he uskovat lähes mitä tahansa, antavat anteeksi kerran toisensa jälkeen ja ovat kykenemättömiä harkittuun väkivaltaan ja varsinkin aseitten käyttöön.

Tekstin tasolla lukija kuitenkin yllättyy iloisesti kerran toisensa jälkeen, sillä Gustafsson kirjoittaa sujuvaa ja vauhdikasta tekstiä, joka sisältää paljon nokkelaa sanailua ja intertekstuaalista leikittelyä. Rankasta sisällöstä huolimatta rivouksilla ei mässäillä. Kirjan kauheimmat asiat ovat nimittäin totta, sellaisia asioita, joita tapahtuu joka päivä.

Kalla ja Milla asuvat Helsingissä, lisäksi kirjassa käydään esimerkiksi thaimaalaisessa ilotalossa, jossa suomalaiset turistit raiskaavat pikkutyttöjä. Ellei kirjaa lukiessa voisi välillä nauraa ja nauttia tekstin leikittelevästä keveydestä, osuvista ilmauksista ja fantasiatapahtumista, pitäisi ehkä itkeä.

Huorasatu on selvästi kirjoitettu naisnäkökulmasta, ja se kuvaa erityisesti monenlaisia naisiin kohdistuvan väkivallan muotoja. Myös eläinten oikeudet nousevat paikoin esille. Vaikka useimmat kirjan mieshenkilöistä käyttäytyvät varsin epämiellyttävästi, naiset itsekään eivät toki ole täysin syyttömiä.

Toiveikas kirjailija on kuitenkin laatinut kirjaansa onnellisen lopun, haaveen paremmasta maailmasta. Tämä toivemaailma ei missään tapauksessa ole naisten maailma ilman miehiä, vaan ihanneyhteiskunnassa eletään yhdessä, tasa-arvoisina paitsi lakien myös ajatusten ja arjen toiminnan tasolla. Naistenkaan ei tarvitse enää pelätä.

([linkki](#)) ([linkki](#)) ([linkki](#))

Merja Leppälahti
meleppa@utu.fi

Recommend 13

Hae teosta AdLibriksen verkkokaupasta → ([linkki](#))

Lisätietoa Internetistä:

Laura Gustafssonin haastattelu Ylioppilaslehdessä ([linkki](#)) Kustantajan esittely kirjailijasta ([linkki](#)) Fifi/Voima-lehden artikkeli Huorasatu-näytelmästä ([linkki](#))